

REDACȚIA

Arad, Dealul Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 „
pe 1/4 an 5 „
pe 1 lună 2 „
N-rii de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Dealul Ferencz-utca nr. 20.

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancați nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Situația în Austria.

Reichsrathul din Viena s'a închis, în ajunul serbătorilor, în împrejurările cele mai critice pentru guvern. Din cauza afacerii gimnaziului din Cilli, se știe, partidele germane au amenințat că după serbători vor lua o atitudine energică încontra guvernului, zădărniciind întâiu de toate lucrările parlamentare.

Acum, că urmează a se deschide Reichsrathul, partidele au și ținut ședințe, pentru a se sfătui asupra atitudinii ce vor lua.

Privitor la situație, eată ce se scrie din Viena.

Dr. Körber caută să lecuiască situația printr'un compromis. Partidele germane nu prea sunt dispuse însă, îndeosebi partidul popular german amenință să pornească luptă chiar și în caz dacă celelalte partide ar voi să pacteze. Cehii d'asemeni amenință că dacă nu li-se va face pe voie, vor forma din nou alianța partidelor slave.

Ceea ce trebuie deci negreșit să facă guvernul, este să rezolve chestia gimnaziului Cilli. Primul ministru a și conferat, în privința aceasta, cu șeful partidului popular german, Dr. Derschatta, cărui, pentru a liniști pe germani, i-a făgăduit să desființeze clasele paralele slovene dela gimnaziul din Cilli. În schimb s'ar înființa însă un gimnaziu independent sloven, care s'ar deschide în toamna acestui an. Tot așa, la gimnaziul inferior din Marburg s'ar desființa clasele paralele slovene și s'ar înființa gimnaziu sloven inferior de sine stătător. În orașele mai mari din provinciile alpine d'asemeni s'ar înființa gimnaziile germane.

Slovenii, după cum se scrie, n'ar avea nimic încontra; e întrebare însă ce zic germanii?

După cât se poate judeca, ei nu sunt împăcați cu acest fel de rezolvare a chestiei, ci în ședința ce au ținut-o Duminecă, deputații partidului popular au decis să facă opoziția cea mai hotărâtă. Walz a propus chiar ca să înceapă obstrucția și să înștiințeze despre asta și pe președintele celorlalte partide germane, cari dacă n'ar primi și ele, popularii să iasă din alianța partidelor germane și să lupte independent de orice legătură. Propunerea s'a primit numai modificată: se va observa o atitudine de opoziție până ce guvernul nu va ceda, ear' despre lupta asta vor fi înștiințați și președinții celorlalte partide. Din alianță nu vor ieși.

Toți câți cunosc situația și-și dau seama de cele ce se petrec, spun că nu prea pot fi speranțe ca parlamentul să lucreze și lucrurile s'au încurcat atât de tare, încât numai mijloace radicale pot să schimbe ceva. Cu paliative, cu negocieri continue și compromisuri de azi pe mâine, nu se mai poate susține regimul, mai ales că el ar avea necesitate să fie tare și la adăpost de orice fluctuațiune, stând în preajma rezolvării marilor probleme dela cari depinde însuși dualismul și întreaga relațiune cu statul ungar.

Strămtorat de partidele din Austria, se înțelege că guvernul Körber va fi foarte slab în luptele ce are să ducă față de guvernul statului ungar. S'ar pute însă și aceea, ca tocmai primejdia din partea ungară să-i facă pe Germani și Slavi a suspenda ostilitățile și să stea ca un zid la spațiile lui Körber!

Afacerea San-Girolamo. Ziarele din Agram au publicat din cuvent în cuvent protestul ce l-a adresat Papei primatiale din Serajevo, Stadler, în afacerea San-Girolamo, în numele episcopilor catolici din Croația, Slavonia, Dalmația, Istria, Bosnia și Herțegovina. În acest protest cere ca institutul să-și ia numir-a „Pro croatica gente” în spiritul brevetului. Protestul pe care însuși metropolitul l-a predat, e scris în ton foarte energic și arată clar că între catolici se arată mari aplicări de a trece la religiunea ortodoxă.

Ear emigrări.

Din Budapesta se scrie, că în fața numărului mare de emigrări, guvernul a îngreunat peste măsură exoperarea pașapoartelor. Nici guvernul nu poate împede ca însă ca micii proprietari să nu își vînda tot ce au și să plece în lume. Ear acest lucru se întâmplă tot mai des. Astfel se scrie că Duminecă au plecat 600 de bărbați de prin Szeghegy, Feketehegy și Kiskér, toți muncitori voinici. Et au plecat spre Germania, unde speră să capete de lucru. Fiind odată în Germania, nu le va fi greu să treacă nici în America.

Presa maghiară este alarmată de acest fapt. Cu drept cuvent: emigrările acestea se întâmplă în vreme ce guvernul meditează cum să urmeze cu politica de colonizare. E vorba de coloniști maghiari printre naționalități pe când Unguri neaoși și-și părăsesc căminul strămoșesc și pleacă în lume pentru a nu se mai întoarce.

Oare își va trage guvernul seama de primejdia aceasta mare și va ști să ia măsuri potrivite, căci simplu numai greutățile cu pașapoartele nu pot împede ca emigrările în masă!

Conversiunea în Dietă.

— Ședința dela 8 Aprilie. —

Rákouszky István a ținut un remarcabil discurs în contra proiectului de conversiune, criticând aspru guvernul că vine pur și simplu să ceară Dietei să voteze un proiect de lege, fără să fi adus însă înaintea deputaților și contractul încheiat cu grupul de bancheri în frunte cărora stă Rothschild.

Deputatul popular a propus ca să se facă întreaga conversiune prin subscripție publică.

Várady Károly d'asemeni a combătut proiectul, cerând printr'o propunere depusă la birou ca să se arate Dietei contractul încheiat de guvern cu bancherii.

Evenimentul zilei a fost însă vorbirea plină de spirit, de vervă și a-propouri a lui Beöthy Akos, care în

resumat a numit conversiunea o afacere de usură.

A mai vorbit contra conversiunii popularul Semadam, după care, într'un discurs mai lung ministrul de finanțe Lukács a apărut proiectul spunând că operația aceasta finanțară este foloșitoare, ceea ce ar trebui să recunoască și opoziția dacă nu s'ar conduce de considerațiuni străine ori-cărei judecăți basate pe cifre. El a răspuns pe rând tuturor argumentelor opoziționale și unui deputat croat i-a promis că se va ocupa cu cererea de a se converti datoriile regalilor croate.

Voce sârbească în chestia mănăstirilor.

„Zastava”, organul Sârbilor radicali, ia o poziție de tot radicală și în chestia mănăstirilor pentru a căror câștigare episcopatul român gr. or. a înaintat Memorand la M. Sa Monarhul.

Numitul ziar scrie că Românii nu numai că n'au drept la mănăstirile pe cari le pretind, ci în chip foarte categoric cere să li-se ia și mănăstirea Hodoș-Bodrog, deoarece cu ocazia despărțirii ierarhice numai în mod provisor li-s'a dat Românilor această mănăstire care ar fi fundație (Jaksics) sârbească

Până și ziarele maghiare iau în batjocură pretențiile radicalilor sârbi!

În jurul re-visuirii programului național.

„Telegraful Român” scrie:

Sibiu, 4 Aprilie n.

Nu noi am pus (de astădată) în discuție gazetărească re-visuirea programului național și abandonarea din el a punctelor, — pentru astăzi nerealisabile, — ci scrisoarea domnului Dr. Ioan Mihu, publicată în „Libertatea”.

Noi am făcut numai constatarea, că ideea pentru care astăzi mulți s'au încălzit și se încălzesc mereu, cu dl Mihu împreună, nu e originală a dlui Mihu.

Cu mult mai înainte de a pași Dsa cu ea în publicitate, ideea a fost susținută cu multă căldură de către fericitul metropolit Miron, și a fost apărută și propagată din partea ziarului nostru.

Au fost însă pe atunci timpurile de așa, că nu se căuta ce se propune, ci cine propune, și astfel în loc de aprobări, vorbe de ocară și înfruntări am încasat, noi și fericitul metropolit Miron, din toate părțile, — mai ales din partea acolor, cari azi sunt cei mai mari aderenți ai re-visuirii și ai abandonării autonomiei Transilvaniei din programul nostru național.

Am zis atunci așa: uite, ideea, — dacă e bună — fie primită la început cu ori-cât de mare neîncredere, își face singură drumul și iasă la suprafață. Pentru-că fapt e, și e firma noastră convingere, că re-visuirea programului național și ștergerea din el a primului punct, despre autonomia Transilvaniei se va face, pe lângă toate protestările confrăților dela „Drapelul”.

Pentru-că „Drapelul” protestează. Și „Drapelul” e ferm decis să combată re-visuirea programului până în pânzaie albe. Și fiind-că „Drapelul” din Banat s'a făcut cel mai mare apărător al autonomiei, de care Ardeleanii ar voi să se scape, ca de un balast ce-i împedează în acțiunile lor

politice, am zis earăși așa: cum se face oare, că „Drapelul” e mai papă decât papa în chestia autonomiei Ardealului, când știut este, că Bănățenii, aflându-se odată în situație analogă, au abandonat și ei din programul lor politic autonomia Banatului timișan, în momentul în care s'au convins că punctul acesta de program e nerealisabil?? Dacă atunci nu s'a făcut greșală politică, de ce să fie acum greșită înarea dela ordinea zilei a autonomiei Transilvaniei, punct de program politic asemenea nerealisabil între împrejurările date??

Atâta am spus. Și „Drapelul” s'a ținut atins, și ne răspunde. Și ne scoate vinovați, pentru afirmare falsă, fiind-că Bănățenii n'au avut trecut în programul lor politic autonomia Banatului timișan. Și ca să ne convingă despre aceasta, ne comunică programul național votat la 1869 în conferința din Timișoara, în care, cu adevărat, nu e trecută și autonomia Banatului timișan ca punct de program.

Dar' tocmai aici e argumentul pentru noi, nu contra noastră! Pentru că conștiința dela „Drapelul”, n'au decât să confrunteze programul dela 1869 cu programul național politic votat în conferința mare națională din 18 și 19 Noemvrie 1860, ținută tot în Timișoara, — și se vor convinge că adevărul e pe partea noastră.

Ce a hotărât conferința națională din anul 1860, ținută în Timișoara sub președinția episcopului Dobra din Lugoj, și compusă din întreaga inteligență română de pe atunci și din delegații ai tuturor comunelor române din Banat?

Următoarele:

1. Adunarea națională a Românilor din Banat cere autonomie, adeică punerea în poziție de neatârnamare față de Ungaria, atât cu privire la Banatul timișan, cât și la Voevodina sârbească.

2. Cere, ca Banatul timișan să formeze teritoriul român, în est e cu putință eu subordonarea tuturor Românilor din Banat, ear teritoriul acesta, pentru a i-se pregăta caracterul național, să poarte numirea de Căpitanat român.

3. Cere, să se garanteze viața națională pe seama poporului român din căpitanat, prin coadunarea și crearea de instituțiuni naționale, corespunzătoare poporului și întemeiate pe viața poporului.

4. Cere, ca șeful politic al căpitanatului român să poarte numele de Căpitan român, și să fie Român de naștere.

5. Cere ca limba română să fie limbă oficială în administrațiunea politică și juridică pe întregul teritoriu al căpitanatului român.

6. Cere garantarea alegării libere pe seama poporului, atât pentru Căpitanul român, care va avea să fie înălțat din partea M. Sale, cât și pentru celelalte funcționari de birou, cari vor fi aleși din câte trei candidați propși din partea căpitanului.

Aceste sunt conclusele luate din partea Românilor bănățeni în conferința ținută la 18 și 19 Noemvrie 1860 în Timișoara.

Ei bine, sunt acestea numai „diferite idei de rezolvare a chestiunii de naționalități”, ivite incidental, pe vremea absolutismului, așa cum afirmă „Drapelul”, sau sunt ele punctele unui formal program politic, precizat după publicarea diplomăi din 20 Octomvrie 1860 prin care s'au fost deschis pe scurtă vreme porțile constituționalismului în patria noastră??

Noi credem și afirmăm că stăm în fața casului din urmă. În fața unui program politic, adus și votat cu putere de toți, în care punctul de culminație e for-

de fapte și împrejurări recente și neobișnute din partea englezilor în tot timpul acestui nenorocit război. Așa, puțină vreme după declararea războiului, Anglia a proclamat alipirea celor două mici republici sud-africane, Transvaalul și Oranjul, la marele imperiu colonial, nevrind să mai recunoască nici un fel de autoritate construită în acele două state; astăzi presa oficială engleză a început să vorbească de guvernul din Transvaalul și Oranj. Acum un an comandantul trupelor engleze din Africa de Sud declară că nu mai recunoaște nici un fel de armată bură constituțivă, ci numai bande de răsculați, și deci li va trata ca pe niște bandiți; azi același comandant organizează trenuri speciale pentru a trimite pe membri guvernului din Transvaal să caute și să se consfătească cu președintele republicii Oranj și cu generalii buri. Până acum ofițerii englezi care ucideau pe prizonierii buri erau lăsați în pace; azi ei sunt osândiți la moarte. Va recunoaște ori-cine că mândria engleză a trebuit să cedeze voiniciei și patriotismului unui brav popor, și că sunt semne serioase că guvernul britanic va face concesii însemnate pentru a înlesni și grăbi pacea.

Cruzimi engleze în Africa-de-Sud.

Este al treilea an de când în Africa-de-Sud numărul neînsemnat de Buri poartă războiul pe viață și moarte. Cu un curaj de admirat și cu rezistență în apărarea patriei și averea câștigată cu muncă cinstită. Sângele a mii și mii de soldați Buri adăpă munții înflinți și văile lanțurilor Kopie, mii și mii de mame Buri și o generație viitoare de Buri s'au pusit prin boala, foamă și miserie, în taberele concentrate, construite din partea englezilor cu plan diabolic. E puțin ceea-ce știe lumea despre barbarismul ce l-au comis englezii spre rușinea modului de război modern englez. Ei au îngrozit omenirea și e îndreptățit, prepusului să răspundă în toate părțile și cu deosebire științific din urmă despre neîndurarea engleză.

Ce s'a și întâmplat în Africa-de Sud?

Între Barbetra și Pietersburg, călătoreau cu căruța mai mulți buri spre garnizoana mai apropiată engleză, ca să se predea. Arme n'aveau, unii zăceau răsniți în câr. Căpitanii Hancock, Pieter, Mosant și Wittor în fruntea unui detașament, ajunseră pe Buri. Căpitanul Hancock porunci Barior să se dea jos din care.

Înterplându-se aceasta, Hancock îi puse să-și sapsă mormântul, și pe baza prepusului că el au omorât pe locotenentul englez Hunt, după un mic consiliu de război, dădu ordin să împuște pe Buri fără așteptare. Despre această mișcă așă Hesse, misionarul german, care trăia într-o fermă apropiată. Pentru ca asasinarea din marginea de drum să n'ăibă nici un martor viu, căpitanul Hancock se duse în persoană la fermă, unde salută pe misionarul Hesse care tocmai intrase pe un copil de arap, din imediată apropiere împușcă pe misionar și apoi trase asupra — copilului arap.

În chestie, mă jur pe asta — și deși sunt un om brut și stângaci, aș putea găci... Uite băete, ce ai zice la asta? Să ne urcăm pe una din aceste gârleri și să plecăm spre nord. Te conduc eu într-o țară mai bună ca Egiptul: în țara lacurilor, munților, pădurilor mari și a brădetului îmbalsamat, așa zău, și-ți voi găci acolo o față potrivită; o față sveltă și musculoasă, cu ochi mari albaștri și păr lung blond, și niște brațe, încât te-ar putea sfărma chiar, dacă ar spuca o poftă de 'mbrățișeri!... Ei, ce zici la asta! Aruncă vâi peste trecut, și vino în nordul plăcut, și fi-l acolo înul meu.

Mă gândiți un moment, pe urmă 'mi clătina capul trist; căci deși eram în mare ispită, să mă duc cu el, știam că soarta mea e în Egipt, și dinaintea sorții nu mă pot refugia.

— Nu se poate, Brennus, îi răspunși — O de s'ar putea pe mine mă leagă lanțul fatalității, pe care ru-l pot rupe, și trebuie să trăiesc și să mor pe pământul Egiptului.

— Cum vrei frate răspunse bătrânul războinic — Mi-ar fi plăcut neapăz, să te fac fiul meu. Dar ține cel puțin minte, că până sunt eu aici, Brennus ți-e prieten. Și încă una: păzește te de frumcașea ta regină căci după obiceiul lui Tarantia, ar putea sosi momentul, când se vor gândi că stil prea multe, și atunci... ei-și, trase mâna peste gât. Acum însă noaptea bună. O cupă de vin, pe urmă somnul, căci mâne va urma nebunia...

Acesta fiind numai rănit, fugi și înștiință pe comandantul de trupă despre — asasinare, acesta înștiință mai departe coloniile apropiate germane, care pătrâ pe ofițerul asasin și pe tovarășii lui la Kitchener. Kitchener nu s'a putut da înapoi, dinaintea revoltelor opiniei publice, și pe baza conținerii tribunalului militar împușcă pe Hancock și Mosant.

NOUTĂȚI.

ARAD, 9 Aprilie n. 1902.

Crisă directorială la Teatrul Național Maghiar din Budapesta. Mai alături Curtea cu jurați din Budapesta a achitat pe ziaristul (ovrea) Liptai care fusese dat în judecată de Bóthy, directorul Teatrului Național, pentru calomnie și vătămare de onoare prin presă. În decursul dezbaterilor procesului au eșit la iveală lucruri mult mai grave decât ce scrisese Liptai. Signorul director s'a dovedit că nu mai om distins nu e, ci un cartofor, mincinos, ușuratic etc. etc. În urma acestora el și-a dat demisia. În locul lui se crede că va fi angajat Ditró ori Ábrányi; acest din urmă s'a și retras dela „Pesti Napló”, în speranță să fie angajat.

Proletariat, nu glumă! Pentru postul de copist la tribunalul din Arad au petiționat nu mai puțin decât 46 domnișori doriți să ajungă domni!

A acțiunea rutenă. După un raport primit dela Muncaci putem scrie că la ordinațiunea ministrului de agricultură s'a împărțit semănțe de porumb, secară, trifoi, cartofi și orz în comunele din comitatul Bereg, Szolejva și Latorca, în comunele din comitatul Ung: Beregna și Ung, în comunele din Maramureș: Ókörmező, Husz, Liget, Tiszavilgy, Visó, Taracviz și Tecio și în 76 comune din comitatul Ugocsa, partea dreaptă și stângă a Tisei. Sămănțele le-au dat pe lângă condițiunile favorabile de plătere. Din raportul comisiei se poate vedea ce punctual e poporul dela Nord la plățirea datorțiilor. Prețul curent al bucatelor, aronda pământului și prețul vacilor în rate să plătește așa punctual încât dacă sunt restante și asta puțin și în așa casuri că merită iertare.

Manuscripte rămase după Bodnărescu. Precum cetim în „Deșteptarea”, după regretatul Samson Bodnărescu au rămas în manuscris foarte multe poezii inedite, o dramă în 5 acte „Ilieș Vodă” și mai multe studii de cuprins filosofic.

Congresul primarilor orașelor libere regești va fi convocat în anul acesta la Dobrița. Între altele, se va propune ca pentru orașele libere regești să se ceară Dietei legi deosebite, în vederea unei bune administra-

(Aici o parte a sulului de hârtie e așa de suptă încât nu se poate descifra. Se vede că era descrisă cătăria Cleopatrei în sus pe Kidnos în orașul Tirus).

Și așa, (stă scris mai departe) cel-ce se știu lucrura de asemenea lucruri, au avut spectacole sublime. Căci cărma galeria noastră era acoperită cu aur bățut, vintrelele erau din purpură de Tirus și vislele argintate se înnoiau în apă în cadentă musicală.

În mijlocul corăbiei însă, sub un baldachin scilicet de broderit de aur, zăcea Cleopatra, îmbrăcată ca Venus (și într'adevăr nici înșeși Venus n'a putut fi mai frumoasă!) într-o haină albă ca zăpada de mătăsoasă subțire, care sub sîn era strănsă cu o centură de aur, încrustată cu emblemele amorului. În jurul ei erau băieți cu fețe trandafir, pe cari li aleseră pentru frumsețea lor, și cari nu aveau altă îmbrăcăminte decât o pereche de aripi cu fulgi, cari erau născute de umeri, ear pe spate săgeata lui Amor și toba. Acestea făceau reginei vânt cu evantaile de pene.

Pe coverta corăbiei însă, nu stau feciori duri ci fete încântătoare, cari mânuiau frânghiile de mătăsoasă și cu cântări line acompaniau susetul harfei, unele erau îmbrăcate ca Grația, altele ca Nereida — s'au aproape nelumbrăste, purtând podobe numai în părul lor parfumat.

(Va urma).

și un și a progresului ce este de realizat în orașe.

Dascălă romantică. În Nagykerék s'a întâmplat un roman care a făcut senzație. Nevasta învățătorului Bencsik Gyula, măritată abea de câte-va săptămâni, Dominecă pe când bărbatul ei era la biserică, a fugit cu un domnișor care venise cu trăsura dela Oradia. Își poate închipui ori și cine surprinderea bărbatului, care cantă pe urma pasăreilor sburate, dar până acum fără rezultat.

Amintiri literare. În materie de memorii din viața literară de sigur că nu avem până acum nimic de importanță „Amintirilor din Junimea dela Iași”, pe cari dl G. Panu le publică în revista d-sale Săptămâna.

În numărul din urmă, dl Panu contribuie cu niște date foarte prețioase la biografia lui Creangă și a lui Eminescu.

Un pasagiu despre relațiile dintre aceștia doi:

„Eminescu, îndată ce cunosc pe Creangă, se izolă cu totul de noi, dându-se în societatea lui Creangă numai.

Ce făceau ei? Unde se duceau? Ce vorbeau oare, zile, nopți întregi?

Ce făceau și unde se duceau știu. Plecau amândoi și se infundau pe la vre-un crâșmar de prin Tătăraș, Păcurari, sau Nicolina, adică prin părțile exterioare ale orașului. Acolo nu se puneau pe băut, cum se petidea, s'au cum se crede, — căci mulți cred că aceasta ar fi ruinat și a lui Eminescu și a lui Creangă, — nu; ei se puneau să trăiască viața care le plăcea lor, viața simplă și primitivă. Era o plăcere pentru ei ca să se așeze într-o odaie din fundul unei crâșme, pe lăviți de lemn, cu brațele rezimate de o masă murdară, serviți de un băiețel naiv...

Ce vorbeau între ei? Nu știu. Eminescu și Creangă rar primeau câte un al treilea în intimitatea lor, dar lmi tchipeu ce trebuiau să vorbească. Creangă istorisind povești din bătrâni și dela țară, Eminescu făcând teorii metafizice și croind visuri cum ar trebui să fie poporul român...

Un proces scandalos, care a durat 4 zile, s'a judecat înaintea curții militare din Atena.

Acusatul era un sub-locotenent, care denunțase prin publicitate pe colonelul Lefcadios fost prefect de poliție, ca autor al mai multor fapte incorecte și scandaloase.

În urma acestei denunțări, colonelul fu obligat de a demisiona din postul de prefect de poliție, de și era susținut de oamenii zilei, dar pentru a se desvinovați intență proces, sub-locotenentului, de calomnie. Dezbaterile procesului dete la lumină o serie de scandale. Colonelul, în calitatea sa de prefect, abusa de tinere fete, minore, a sustras o sumă însemnată de bani, frecuenta și proteja casele de joc.

O faptă amuzantă a depus un martor: prefectul poliției ignotisa pe un tiner și credea, că descoperind secretele oamenilor politici însemnați, va putea să se mențină continu la prefectura poliției.

În urma acestor scandale, procurorul regal ceru un verdict achitator în favoarea sub-locotenentului acusat de calomnie și vesteji faptele fostului prefect de poliție. Se asigură că acest colonel va fi dat judecătoarei înaintea unui consiliu de anchetă.

Cercare de comunism. — O originală încercare de comunism practic s'a realizat în Germania, într-o mahala din Berlin, anume Schlachtensee. Patruzeci de pictori, muzicanți, oameni de litere și sculptori, unii însurați, alții celibatari, au luat daună-zi o întinsă proprietate de vre-o 10 hectare, în acel cartier liniștit și retras, spre a alcătui acolo un fel de mic falanster artistic.

Prânzurile sunt luate la olaltă; salonul, biblioteca, sala de lucru sunt de asemenea comune pentru toți membrii — bărbați sau femei — al noului Falanster. Tot așa și grădina, parcurile cu florile lor, de asemenea grădina cu legumele și poamele ei.

Fiecare membru sau fiecare șef de familie plătește, după casuri, 15 — 20 mărci

pe lună pentru chiria camerei. Hrana costă 1 marcă pe zi de fiecare persoană.

În toate săptămânile se alege câte un casier și o menajeră, însărcinați cu administrația economică și financiară precum și gestiunea lăuntrică a „casei” care, până acum a funcționat fără piedică.

Gorki închis. — O telegramă din Londra vestește că marele scriitor Maxim Gorki, în potriua căruia s'a pornit de cât-va timp guvernul rus, a fost arestat în Caucaz și că se ține în secret numele închisoarei în care se află.

Știrea aceasta, dacă se va adevări, va fi de sigur pricina altor turburări și mai grave, căci Gorki e foarte iubit de tinerimea rusă.

Felurim.

Pictorul și Regele. Enrick VIII al Englierei iubea foarte mult pe celebrul pictor Holbein. Într-o zi un mare dignitar al curții voi să între fără voia pictorului în atelierul în care artistul se închise ca să lucreze.

Acesta pierzând răbdarea brnei și maltratată pe lordul insolent cum ar fi făcut cu ori care om din popor. Lordul, furios se plânge regelui, adăugând că dacă nu i-se face dreptate, și-o va face el însuși. „Te opresc, zice regele aspru, și-ți voi lua viața dacă te vei atinge de pictorul meu; află diferența care este între d-ta: din șapte țărani pot face șapte nobili ca d-ta, dar din șapte nobili nu aș putea nici odată face un pictor ca Holbein.”

Un premegător al lui Marconi. — Sub titlul: „Telegrafia fără sirm” prin curențele atmosferice”, se găsește în Analele telegrafice din Februarie 1878 o interesantă dare de seamă despre experiențele, pe cari de curând le făcuse, în America, profesorul Loomis.

În scop de a utiliza curenții superiori atmosferici pentru a transporta „pulsățiunile electrice”, profesorul Loomis a înălțat, la o oare-care distanță unul de altul, doi smei, a căror sfoară era înlocuită cu sirme de aramă flexibile. Când smei se înălțaseră la o mare înălțime, profesorul Loomis a constatat că semnalele trimise printr'unul din fire erau transmise la cel-alt prin intermediul curenților aeriani. Experimentatorul a putut reuși acest fel de corespondență până la distanța de 16 kilomi.

Eată un curios document pentru istoria telegrafiei fără sirmă.

BIBLIOGRAFIE

A apărut:

Polițeleul cu pripelele și psalmii cel aleși ce se cântă la sărbătorile mari ce au Polițeleu. Estras din cărțile bisericesti prelucrat pe seama cântăreților de strană prin Antoniu Minisan, învățător. Prețul 30 fileri plus porto 5 fileri. — Se poate procura dela Administrația ziarului „Tribuna Poporului” sau dela autor în Nagy-Szt. Miklos (comitatul Torontal).

ULTIME ȘTIRI.

Londra, 8 Aprilie. Comandantul bur Krutzinger a fost declarat nevinovat de acuzele ce i-s'au adus și deci achitat de curtea marțială engleză din Pretoria. Toate foile de aici își exprimă bucuria că un comandant așa de viteaz și de nobil a fost declarat nevinovat.

Gaspar Krüger, fiul mai în vârstă al presidentului, a depus jurământul de fidelitate.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Aurel Popovici Barcianu.

